o. 18.

1840.

VLISSINGSCHE COURANT.

Dingsdag — 11 Februarij.

De Uitgave dezer Courant geschiedt des Dingsdags, Dondordags en Zaturdags. De prijs van het Abonnement, voor drie maanden, is ƒ 2,25, en franco per post ƒ 2,50. De Advertentien behooren op ongezegeld papier te worden ingeleverd. Dezelve worden gerekend tegen 20 ct. de regel, uitgezonderd Huwelijks-, Geboorte- en Doodbekendmakingen, waarvan de prijs, van 1 tot 6 regels, is ƒ 1,20, en voor iederen regel daarboven 20 ct.; behalve het, voor elke Advertentie, aan het Rijk verschuldigde Zegelregt van 35 ct. Brieven enz., franco.

Boekbeschouwing.

Brieven aan eenen Hollandschen Regtsgeleerden, over de *Constitutionele Hervorming* der Nederlanden, door eenen voormaligen Franschen Gedeputeerde. Uit het Fransch. Amsterdam, M. Westerman en Zoon, 1840.

(Vervolg en slot van onze vorige.)

IV. Voorbeeld van *partydigheid*.

De schrijver wil ons wijs maken, (bladz. 11) dat, volgens de bekentenis der bewerkers van de omwenteling in 1830, nimmer één enkel artikel van de overeenkomst van vereeniging, [van de Grondwet,] verkracht of door de regering van den Koning miskend was geworden.

Hebben de Belgen dit erkend?

Was het dan b. v. niet eene hunner klagten, dat de persoonlijke vrijheid der vreemdelingen, bij art. 4 der grondwet gewaarborgd, geschonden was in den persoon van Fontan, dien de regering goed vond, *niet* aan den bevoegden regter over te leveren, maar door Marechaussées over de grenzen te doen brengen? (*)

Behelsde niet reeds de Brusselsche *Courier des Pays Bas* van 1829, №. 351, een koninklijk besluit, houdende intrekking van bepalingen, welke, ten gevolge van art. 7 der grondwet, *kracht van grondwet* erlangd hadden?

Was het ook niet een der voornaamste grieven van de Belgen, dat ongeacht art. 9 der grondwet alle geboren Nederlanders, zonder onderscheid, tot alle bedieningen, niet bij art. 8 vermeld, benoembaar verklaarde, nogtans daartoe voor verreweg het grootste gedeelte Hollanders werden benoemd?

Heeft *dit* plaats gevonden, wij vragen hier niet te regt of te onregt, maar hebben de Belgen over dit een en ander, ook over de door hen dus genoemde inbreuken op de vrijheid der godsdienst en van het onderwijs, luide klagten aangeheven, -- is het dan niet partijdig, te zeggen, dat over *geene* schending, over geene miskenning der grondwet door hen geklaagd werd?

Is het wederom geene partijdigheid de stelling aan te nemen, dat, waar het in eenen constitutionelen staat aankomt, op de bepaling van het inkomen der kroon, nadat voorafgegane gebeurtenissen eene wijziging daarin noodzakelijk hebben gemaakt, het voor voldoende te houden is, dat » alles wat daarin te wij- » zigen kan zijn, door hoogere magt is vastgesteld?" [bladz. 13] Is die hoogere, de Koninklijke, magt dan boven de grondwet, waarvan geene bepaling, (dus ook die niet welke het inkomen der kroon regelt,) kan gewijzigd worden, zonder medewerking der in dubbelen getale opgeroepene leden der Staten-Generaal?

Is het geene partijdigheid, wanneer men over de belangen van een volk handelt, zich uitsluitend toe te wijden aan de verdediging van de regten of aanspraken der kroon, en met niet een enkel woord gewag te maken van de regten en vrijheden der natie? Moet voor deze dan volstrekt niet gezorgd worden? Moeten de Nederlanders dan maar slaven worden van een onbeperkt gezag?

Wanneer de voorwaarden geschonden worden, op welke de wederzijdsche regten en verpligtingen berusten, wanneer de geheele natie daardoor te lijden heeft, zal haar dan niets anders overig blijven, dan de uitersten der lijdzame onderwerping, of van opstand?

En dit is het dan toch maar, waartoe de eenzijdige redeneringen van den schrijver zouden moeten leiden, door alle verantwoordelijkheid voor de naleving der grondwet *en* van de kroon *en* van de Ministers weg te cijferen.

Is het geene partijzucht, onzen bezwarenden financielen toestand, en de verkeerdheden welke er toe geleid hebben ongemerkt voorbij te gaan, met al hetgeen, waarover de Nederlandsche natie, weder door middel harer vertegenwoordigers, harer geachtste staatslieden en harer drukpers zich verder reeds zoo lang en zoo uitdrukkelijk beklaagd heeft, en zich maar te houden, als bestond er van dit alles niets? Zal er wel een regtgeaard Nederlander gevonden worden, welke de hier, door ons gestelde vragen ontkennend zoude durven beantwoorden?

En indien wij dan bewezen hebben dat er geene reden bestaat, waarom de schrijver geloof en vertrouwen zou verdienen; dat bovendien zijne brieven het kenmerk dragen van *onwaarheid*, *onkunde* en *verregaande partydigheid*, dan zal ook de natie spoedig kunnen oordeelen, op welke waarde dit geschrift behoort gesteld te worden, evenzeer als de pogingen om, door vertaling en uitgave van hetzelve, de gevoelens en redeneringen van dezen Franschen schrijver bij het Nederlandsche volk ingang te doen vinden.

(*) Men zie omtrent dit regt der vreemdelingen de Aanteekening op de grondwet van Profr. Thorbecke bladz. 10 en 11.

Nieuwstijdingen.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 5. Februarij. Zeven Gemsenjagers zijn in de voorgaande maand bij Leuk (Zwitserland), terwijl zij zich op het gebergte met de jagt bezig hielden, door eenen sneeuwval overvallen, en daaronder begraven. Een derzelve is als door een wonder gered.

— Men schrijft uit Munchen van den 30. Januarij. Sedert verscheidene dagen woeden bij ons hevige stormen, men mag zeggen orkanen. Van verschillende zijden vernemen wij rampen, daardoor veroorzaakt. Inwaaijen van vensters en ontworteling van boomen trekken naauwelijks meer de aandacht, daar nu de huizen bij menigte van hunne daken werden beroofd en de torens der kerken op verschillende plaatsen, hetzij geheel, hetzij gedeeltelijk ingestort zijn. Onlangs werd de halve kerktoren van ons naburig dorp Schwabing afgeworpen. Ook onze oude Pieterstoren neigt zijne kruin.

— Bij Halberstad is den 21. der vorige maand, een sterk en volkomen nuchter landman door den wind op den grond geworpen, den volgenden morgen geheel verstijfd weder gevonden en met moeite in het leven terug gebragt; hij verklaart, dat hij, schoon slechts een half uur van zijne woonplaats verwijderd, vruchteloos gepoogd heeft, die te bereiken en nooit zich verder heeft kunnen oprigten, dan tot op de knieën.

ENGELAND.

LONDEN, den 4. Februarij. De *Courrier van de Noord-Amerikaansche Staten* van den 16 Januarij bevat het volgend allernoodlottigste verhaal.

» Een, onder dagteekening van Maandag ll., uit Norwalk geschreven brief, dat men eene stoomboot op eenige mijlen afstands van die plaats in brand zag staan, had Nieuw-IJork in angst en schrik gedompeld, toen later de volgende bijzonderheden door den *Newrod* van Newport medegebragt, al de ijsselijkheden waren komen bevestigen, die men zich daarvan had kunnen voorstellen.

» De fraaije stoomboot de *Lexington*, Maandag ll., des middags ten 3 ure, van Nieuw-IJork naar Stowinton, in de rigting van Boston, vertrokken, met 175 passagiers aan boord, was omstreeks 7 ure op omstreeks twee duizend mijlen van de plek, genaamd Fatons-Neck, gekomen toen er brand ontstond in eene groote menigte, nabij de schoorsteen geplaatste, katoenbalen.

» De dadelijk aangewende pogingen tot blussching van den brand, vruchteloos geweest zijnde, liet de Kapitein de stoomboot walwaarts sturen. Maar eer dat men land konde bereiken, was de schrik aan boord zoo geweldig geworden, dat de passagiers, drie sloepen, waarvan de stoomboot voorzien was, te water lieten, en dezelve met zoo weinig voorzigtigheid stuurden, dat alle drie kantelden en met al wie zij in hadden zonken.

» De reddingboot (*live boat*) werd mede te water gelaten, maar deze geraakte vast in de raderen en werd, even als de anderen, verzwolgen. De ongelukkigen, die zich in de drie sloepen geworpen hadden, dreven op het water, sommigen geheel reddeloos, anderen door schaphanders (*life preservers*) ondersteund.

» Eenige oogenblikken later stortte het stoommachine in en bleef, daar dezelve nu niet meer konde werken, stilstaan. Het tooneel, hetwelk alstoen plaats vond, is bij geene mogelijkheid te beschrijven. Het was ongeveer drie ure in den morgenstond. De brand, die in het midden van de stoomboot woedde, had alle gemeenschap tusschen voor- en achtersteven afgesneden; de passagiers gilden hunne wanhoop uit, en eindelijk, door de vlammen bereikt, wierpen zij zich in alle rigtingen te water: dezen op katoen-balen, anderen weder op het eerste het beste, wat zij hadden kunnen grijpen.

» De Kapitein *Chester Hilliard*, uit wiens mond deze onvolledige en in der haast ter nedergestelde bijzonderheden opgenomen zijn, was zoo gelukkig van met een der stokers eene katoenbaal te grijpen. Op die baal is hij blijven drijven tot Dingsdag ochtend ten elf ure, als wanneer hij door de sloep van Southport, *Merchant* opgenomen is. Zijn lotgenoot was aan zijne zijde onder zijn lijden bezwoken. Twee andere passagiers, een stoker en de loods van de stoomboot zijn insgelijks opgenomen; maar in volstrekten staat van bewusteloosheid.

» De koude was snerpend, en men vermoedt, dat de drie mannen, die door de *Merchant* opgenomen, *de eenige geredden zijn van de* 150 *of* 200 *passagiers*. Men kan dit evenwel nog niet met zekerheid zeggen. Al de pogingen der inwoners van Southport en van den omtrek, om de schipbreukelingen hulp toe brengen, zijn door het ijs, hetwelk de haven gesloten hield, verijdeld geworden."

» De Kapitein *Hilliard*, zoo wonderdadig uit deze verschrikkelijke ramp gered, is een der Kapiteins van de pakketbooten linie Louisiana en Missisippi en voert bevel over het vaartuig, dat laatstgenoemden naam voert.

» De stoomboot Belle-of-Missouri, van Nieuw-Orleans naar St. Louis varende geraakte in brand den 25n des avonds, op twee mijlen beneden Liberty.

» De vlammen tastten met zulke woede om zich heen, dat de passagiers naauwelijks den tijd hadden zich te redden, met achterlating van al hunne bagaadje. Zij zouden vermoedelijk allen omgekomen zijn, bijaldien, door een gelukkig toeval, de stoomboot, op het oogenblik der ramp, niet zeer nabij het land geweest ware; want naauwelijks was sedert 4 of 5 minuten het alarm-sein gegeven, of de vlammen sloegen over tot eene aanzienlijke hoeveel kruid, welke een gedeelte der lading uitmaakte. De ontploffing was vreesselijk. Het schip sloeg aan stukken en door de spaanders zijn nog vele der vlugtende personen gewond.

— In de *Gazette* is officiëel aangekondigd dat het huwelijk der Koningin op Maandag aanstaande zal plaats hebben.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 5. Februarij. Volgens een naauwkeurig verslag nopens het oproer te Foix, zijn aldaar 31 personen doodgeschoten en 20 gewond.

— Nabij Salins, in het departement van den Jura, is, in den nacht van den 30 Januarij, een berg, bekend onder den naam van *Gernans*, geheel ingezakt en in massa ter nedergestort in den afgrond, die deszelfs voet omgaf. Een onder aan den berg gelegen huis is geheel verzwolgen. Gelukkig is er niemand bij het voorval omgekomen.

Den volgenden morgen zag men nog meerdere rotsen zich losscheuren en afglijden, zoodat men nog niet kan voorzien, hoe de zaak eindigen zal.

— De algerijnsche zeestad Scherschel, waar de inwoners onlangs de manschap van een fransch koopvaardijschip geplunderd en mishandeld hebben, is daarvoor hard gestraft geworden, daar zij door de fransche brik *l'Eurijale* bijna geheel plat geschoten is.

BELGIE.

BRUSSEL, den 5. Februarij. Den 1. dezer is op den ijzeren spoorweg, in de gemeente Woroux, de barrièrewachter *Gilles Depas*, door de locomotive gedood. Hij wilde zijn hond van den weg jagen, en werd zelfs het slagtoffer van zijn onvoorzigtigheid.

--- Prins *Albert* is door Gent, Brugge en Ostende gereisd ten einde zich te Calais naar Woolwich in te schepen.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE, den 7. Februarij. Naar men verneemt heeft zich hier te Lande een genootschap van valkeniers gevestigd, waarvan HH. KK. HH. de Erfprins *van Oranje*, Prins *Alexander*, de Hertog *van Saksen-Weimar* en andere aanzienlijke personen leden zijn, en waaraan Z. M. de valkenjagt op de domeinen van het Loo heeft vergund. De eerste jagt in dit jaar zou in de maand Mei plaats vinden.

— Woensdag avond heeft jonkh. *E. Okelly de Galway*, voormalig lid van den Hoogen Raad van Adel, komende van de soirée van den Zweedschen Minister, het ongeluk gehad, niet verre van het *Huis ter Nobt*, in het water te geraken en te verdrinken.

— Men heeft in deze residentie veel gesproken van eene vernieuwing van het contract met de Handel-Maatschappij voor al den tijd, dat die maatschappij nog is geoctroijeerd, en het schijnt dat inderdaad een nieuw of vernieuwd contract op het punt is geweest om gesloten te worden, toen een gemoedsbezwaar van Z. M. de voltrekking moet hebben verhinderd.

Men verhaalt, dat Z. M., voor een vierde van het geheele kapitaal bij de Handel-Maatschappij zijnde geïntresseerd, niet den schijn heeft willen hebben, om een voor de maatschappij voordeelig contract in zijn belang te sluiten en alzoo heeft gemeend, dat de regeling van dit contract buiten hem moest geschieden. Deze delicatesse van Z. M. zoude den Minister van Kolonien *ad interim* in groote verlegenheid hebben gebragt, daar hij nu, willens of onwillens, toch de *verantwoordelijkheid* dezer daad zoude op zich moeten nemen en het voorbeeld van *dit gruwel* onzen Ministers zoude geven.

Men ziet in dezen stand van zaken geene uitkomst, dan door het onderwerpen van het ontwerp-contract aan de Staten-Generaal, daar het toch wel van Z. M. niet kan worden gevergd, zijn interest in de Handel-Maatschappij te verkoopen, ten einde de handen ruim te hebben en van eene andere zijde de kieschheid van Z. M. door elk gemoedelijk man als zeer juist geplaatst wordt beschouwd.

— Er wordt in deze residentie sints eenige dagen veel gesproken van eene groote vereenvoudiging en bezuiniging, welke het gouvernement voornemens zou zijn, het personeel van het ministerie van oorlog te doen ondergaan.

Gemengde Berigten.

Bij Marienburg (Pruissen) reed men den 26. Jan. nog met wagens over het ijs. -- De Koning van Zweden heeft den 25. Jan. den Rijksdag te Stockholm met eene aanspraak geopend. -- Door geheel Groot-Brittanje worden toebereidselen gemaakt om het huwelijk van Koningin *Victoria* te vieren, er zal geen stad noch dorp zijn welke het hunne daartoe niet zullen bijdragen. -- De oorlog van het Lagerhuis tegen den uitgever van zedenlooze boeken, *Stockdale*, duurt nog voort. -- De zaken van Griekenland trekken in Engeland bijzonder den aandacht. -- *Frost*, *Jones* en *Williams* hebben genade erlangd; de doodstraf is veranderd in deportatie. -- *Blanqui* is met 17 andere veroordeelden naar het gevangenhuis van Mont-Saint-Michel vervoerd; de 11 overige gaan naar Doullens. -- Eene bende onruststokers heeft in eene der voorsteden den Marseill. marsch gezongen en oproerige kreeten aangeheven. -- Men spreekt nog dagelijks over oneenigheden in het Ministerie. -- De Arabieren hebben zich den 24 Jan. weder in de vlakte vertoond. -- *Espartero* gelooft al de opgestane gewesten tegen den aanstaanden herfst tot rust te zullen hebben teruggebragt. -- De magt der Carlisten is door de soldaten van de verstrooide kolonne *van Quiones* vergroot. -- In de plaatsen waarvan de Carlisten meester zijn, zijn *Te Deums* gezongen ter gelegenheid van de herstelling van *Cabrera*. -- De wet op de versmelting der oude munten is door de Kamer van volksvertegenwoordigers te Brussel met eenparige stemmen aangenomen. -- Men schijnt het voorstel, tot aankoop van Koloniën voor Belgie, te hebben laten varen. -- Door Z. M. is benoemd tot dijkgraaf van den polder Oud-Vossemeer, *L. C. van den Oudendijk*, tot dijkgraaf van den polder Oud-Noord-Beveland, *A. A. Aloyaart*, tot gezworen van den Muijenpolder van St. Maartensdijk, *W. Was*, tot gezworen van den polder Borrebrood, *H. Moolenburgh*, tot gezworen van de polders van Vrijberghe, onder de gemeente van Oud-Vossemeer, *A. Rijstenbil*. -- Door Z. M. is een besluit genomen, betrekkelijk de nieuwe inrigting van het corps Mineurs en Sappeurs. -- Te Rotterdam ziet een Treurzang op *W. Kuyper*, *Gz.*, door *H. W. Laurentius*, het licht, ten voordeele van de Weduwe en vier Weezen des braven mans. Ook te 's Gravenhage zal eerlang een gedicht, op de zelfsopoffering van *Kuyper*, het licht zien. -- De N. en Z. Holl. Reddingmaatschappij te Amst., heeft aan de wed. *G. de Kuyper* eene jaarlijksche gratificatie verleend van *f* 100. Ook aan elk der kinderen is eene jaarl. grat. verleend van *f* 25, tot hun 18e jaar. -- Aan een 82jarig persoon, te Amst., is een zak met *f* 224 ontstolen.

Mengelingen.

Over de hedendaagsche Slavernij.

(VAN DEN ABT DE LA MENNAIS.)

Deze schrijver, niet ontbloot van philantrophische gevoelens, maar, onzes erachtens, met al te groote drift en binnen een te kort tijdsbestek, willende zien tot stand gebragt een werk, hetwelk bij zelfs aantoont, slechts het gevolg van vele jaren, ja, vaak van eeuwen en van groote wereldgebeurtenissen te kunnen zijn, -- die schrijver heeft onlangs een werkje in het licht gegeven, door hem getiteld *de l'esclavage moderne*, waarbij wij een oogenblik willen stil staan, vooral ook omdat daaruit blijkt, hoe ligt men, bij het willen bevorderen van het goede, van het heil der geheele menschheid, tot uitersten vervallen kan, -- vooral dááruit ontstaande, dat men vergeet zich zelven te beschouwen, als een vlugtig voorbijganger langs het groote tooneel dezer aarde; dat men, gedurende een klein getal jaren van *zyn* leven, alles hervormd, alles verbeterd, alles tot volkomenheid gebragt zou willen zien, en daartoe niet zou aarzelen, eene aanmerkelijke som van *aanwezig goed* op het spel te zetten, onzeker nog daarenboven omtrent het al of niet *wezenlyk* bereiken der uitkomsten, welke men zich voorstelde. In den weg van het hooge en volmaakte Wezen, hetwelk volgens de uitdrukking van den dichter, » *de eeuwigheid voor zich heeft*," om zijne doeleinden te bereiken, kan het wel niet gelegen zijn, den gang der menschelijke volmaking door eenige weinige stoute sprongen van een deel driftige, vooruitloopende ongeduldige kleine menschen, te doen verstoren, te overhaasten en buiten het regelmatig afgebakende spoor te laten brengen. Deze dwergjes, tegen eene onwrikbare reuzenkracht strijd voerende, kunnen niet anders dan treurige en ontmoedigende nederlagen verwachten, en naar mate hun geest zich te vuriger met de verwezenlijking der voor hen te groote en te hooge doeleinden bezig hield, hoe hartstogtelijker hun hart die wenschte, des te smartelijker zal hunne teleurstelling, des te onrustiger hun levenspad, des te zwakker hun geloof en hun vertrouwen op eene wijze, allesbesturende Voorzienigheid en op de werkelijk bestaande deugden hunner medemenschen zijn of worden.

Daartegen over staat dan wel is waar de verhevene troostgrond: » Ik beoogde een heilrijk, een edel doel" -- maar hoe vaak wordt deze verzwakt, door de gedwongene erkentenis, » ik bezigde ontijdige, ongeschikte, of te overhaaste middelen, om tot dat doel te geraken!"

Welk doel stelt zich de Abt voor? -- Het is de verlossing der mindere klassen van onder het juk der slavernij, onder hetwelk hij zegt, dat zij nog altijd gebukt gaan: eene slavernij, door hem beschreven als aanwezig in hunne *individuële* of *huisselyke*, -- in hunne *burgerlyke* en in hunne *staatkundige* betrekkingen.

In zijne *individuële* of *huisselyke* betrekkingen bevindt zich de minvermogende burger, naar de Abt beweert, in eenen staat van volstrekte afhankelijkheid van den rijken, van den kapitalist, die hem werk en loon moet verschaffen, zal hij kunnen leven. In de beurs van dezen bevindt zich het leven van genen. Dat deze beurs zich sluite, en er blijft den laatsten niet overig, dan te sterven of te bedelen, welke laatste nog eene hardere slavernij is, dan te arbeiden beneden het loon.

Zijn intusschen deze stellingen gegrond?

Kan men h. v. niet omkeeren die? dat wanneer de rijke niet laat werken de minvermogende moet sterven of bedelen?

Wanneer eens allen, welke van hunnen handen-arbeid leven, dien arbeid staakten, wat zouden de rijken aanvangen? Zij konden zich niet voeden, niet kleeden, en het grootste deel hunner noodzakelijkste behoeften bleef onvervuld. De rijken zijn dus, naar gelang der meerdere behoeften aan welker vervulling zij zijn gewoon geworden, evenzeer afhankelijk van hen, die door handen-arbeid hun bestaan vinden, en daardoor in de bevrediging van die talloozen behoeften moeten voorzien. Maar bestaat daarom te dezen aanzien slavernij? Immers neen, het zijn slechts de verschillende, de onmisbare betrekkingen, der tot maatschappijen vereenigde menschheid, en die betrekkingen zijn in de menschelijke natuur, in de natuur der dingen zelve gegrond. Zij zijn dus niet zoo zeer het werk der menschen, dan die der natuur of liever die der hoogste wijsheid zelve. Verdeel heden alle goederen en bezittingen der aarde tusschen hare bewoners, in gelijke deelen, en nog geene twee eeuwen zullen er noodig zijn, om menschen te vinden die *niets*, en anderen, welke drie- of tiendubbel bezitten. Een streven naar gelijkheid op dit punt is dus eene absurditeit, in strijd met de natuur der dingen en met die van den mensch zelven, in strijd met den wil der Godheid, die het zóó regelde, dat *zulke* gevolgen uit *zulke* oorzaken moesten geboren worden.

Het openen zijner beurs door den rijke is dan niet *facultatief*. God verbond aan zijne natuur zoodanige behoeften, dat hij haar niet *kan* gesloten houden, zonder er onmiddellijk zich zelven door te benadeelen, zonder zich zelven er door op te offeren; en dit laatste wederom noodzakelijk ten gevolge der in de menschelijke natuur *geplante zucht tot zelfbehoud*, welke, bij het verbreken der maatschappelijke betrekkingen door den rijken, terstond het verbreken dierzelfde betrekkingen aan den kant der armen zou te weeg brengen: en de rijke weet, wat hierop loopen zou.

Onjuist is ook de stelling, dat de werkman afhankelijk is van den kapitalist, ten aanzien *der hoegrootheid van het loon voor zynen arbeid*. De staatshuishoudkunde leert, dat de mededinging (concurrentie) tusschen de verschillende kapitalisten bestaande, steeds de onevenredigheden in de prijzen der fabriekaten herstelt; en het is naar de prijzen dezer fabriekaten, dat zich noodwendig het loon der arbeiders moet regelen. Een kapitalist, welke, in den regel, bovenmatige winsten zou willen trekken, door aan zijne arbeiders het billijke loon te onthouden, zou niet kunnen blijven bestaan, omdat spoedig andere kapitalisten, zich met billijker winsten vergenoegende, aan de mishandelde arbeiders werk tegen beter loon en zich zelven voordeel verschaffen zouden.

Er kunnen zich tijdelijke en plaatselijke omstandigheden opdoen, bij welke het *schynen* kan, dat de kapitalisten of fabriekanten willekeur met opzigt tot het loon hunner arbeiders bezigen. Bij een meer gezet onderzoek, zou men evenwel, ook *dan* zelfs, meermalen bevinden, dat dit geene willekeur maar noodtdwang, dwang der concurrentie, gemis aan debouché, of eenige andere noodlottigheid was, welke den kapitalist op die wijze dwong te handelen; en waar dit het geval was, bevonden zich de arbeiders niet afhankelijk van den fabriekant, maar met dezen afhankelijk van de omstandigheden, welke den laatsten tot zijne wijze van handelen hadden verpligt.

Bij het aannemen eener algemeene stelling mogen daarenboven geene enkele voorbeelden of uitzonderingen op den algemeenen regel als bewijs worden toegelaten; en zoo kunnen er dan enkele onbillijke en willekeurige kapitalisten zijn, zonder dat dit de gegrondheid der algemeene stelling bewijst.

(*Het vervolg hierna.*)

Zeetijdingen.

VLISSINGEN, den 10. Februarij. Sedert den 7. dezer, zijn alhier ter Reede gekomen:

Voor Duinkerken bestemd:

Le Dunkerquois, C. H. Salome, van Rotterdam, met stukgoed.

Voor Gend bestemd:

La Victoire, P. Booye, van Amsterdam, met wijn en thee.

Voor Antwerpen bestemd:

The Soho, T. Whitecombe; *Princess Victoria*, beide van Londen, met passagiers en stukgoederen; *Deslandes*, T. Wibert, van Rio Janeiro, met koffij; *de Python*, J. A. Bunnemeyer, van Londen, met stukgoederen.

Van Antwerpen zijn de Schelde afgekomen en van deze reede naar Zee gezeild:

Princess Victoria, J. Britton; *the Soho*, T. Whitecombe, beide naar Londen, met passagiers en stukgoederen; *Achilles*, V. Casase, van Messina, met fruit.

-- Van Ramsgate wordt van den 31. Januarij gemeld, dat den vorigen dag door loodslieden op het Goodwinzand ontdekt was een in diep water gezonken groot, volgens hunne meening, Hollandsch schip, hebbende een kajatehouten fokke- en een greenhouten grooten mast, gemeniede puttingijzers en zijnde van binnen groen geschilderd.

-- Van Helvoetsluis wordt van den 4. dezer gemeld, dat schipper *J. Aalbers*, voerende een vischhoeker, rapporteert, den 31 Januarij, op 54 gr. tusschen de Welbank en de Amelandsche vlakte, gezien te hebben eene door de equipagie verlaten brik staande in de mars met gouden en op den spiegel met witte letters de naam *Prospect*.

-- Kapitein *J. P. Meijer*, van Batavia in Texel binnen, rapporteert, dat, in de maand November ter reede van Assencion gezonken is, het schip *de Schelde*, kapitein *C. M. van Dyck*, van Batavia naar Rotterdam.

Ter Drukkerij van P. WEDTS DE SWART.